

Tisková zpráva Státního úřadu inspekce práce ze dne 14. července 2014

Pracovní úrazovost v ČR v roce 2013 a výsledky činnosti Státního úřadu inspekce práce za 1. pololetí roku 2014

V roce 2013 bylo v České republice zaznamenáno celkem 42 927 pracovních úrazů s pracovní neschopností. Státní úřad inspekce práce (dále „SÚIP“) a Český báňský úřad zaregistrovali celkem 1 385 závažných pracovních úrazů, tj. úrazů vyžadujících hospitalizaci postiženého delší než 5 dnů, a 113 smrtelných pracovních úrazů. Tyto a další údaje vztahující se k problematice pracovních úrazů shrnuje výroční zpráva SÚIP nazvaná „Pracovní úrazovost v České republice v roce 2013“ zveřejněná koncem uplynulého měsíce.

Ve srovnání s rokem 2012 došlo k poklesu počtu pracovních úrazů s pracovní neschopností o 1 181 případů. Počet smrtelných pracovních úrazů zůstal stejný jako v roce 2012, zvýšil se však počet smrtelně zraněných žen v práci (na 7 oproti 2 v roce 2012).

Nejvíce pracovních úrazů vzniklo ve zpracovatelském průmyslu, a to 43,1 %. Toto odvětví, v němž je zaměstnáno nejvíce pojištěnců, vykazuje také největší počet pracovních úrazů žen a mladistvých a rovněž největší počet smrtelných pracovních úrazů. Dalšími rizikovými odvětvími jsou stavebnictví a doprava a skladování.

Nejčastějším zdrojem smrtelných pracovních úrazů se v roce 2013 stala pozemní vozidla a ostatní dopravní prostředky, převážná většina ze 35 smrtelných pracovních úrazů spojených s tímto zdrojem se udála v důsledku dopravní nehody. Další častý zdroj smrtelných úrazů představují budovy, konstrukce a povrchy (25 smrtelných pracovních úrazů), zde se jedná především o pády z výšky a do hloubky.

Co se příčin pracovních úrazů týče, nejvíce z nich – tedy 32 492 pracovních úrazů (79,73 % z celkového počtu pracovních úrazů) – se stalo v důsledku špatně nebo nedostatečně odhadnutého rizika.

Pracovní úrazy v 1.pol.2014 dle krajů:

Středočeský kraj: 2 422
Jihomoravský kraj: 2 064
Moravskoslezský kraj: 1 866
Plzeňský kraj: 1 675
Hlavní město Praha: 1 638
Ústecký kraj: 1 487
Olomoucký kraj: 1 291
Královéhradecký kraj: 1 271
Pardubický kraj: 1 161
Jihočeský kraj: 1 151
Zlínský kraj: 1 089
Vysočina: 975
Liberecký kraj: 776
Karlovarský kraj: 630
Zahraničí: 284
Neurčeno: 1

Další údaje o pracovní úrazovosti v ČR v roce 2013 stejně jako srovnání s údaji předchozích let mohou zájemci najít ve jmenované zprávě zveřejněné na webových stránkách SÚIP v rubrice „Roční zprávy“ – viz

http://www.suip.cz/files/suip-dd73842c7104cc4665813c804d287c4b/pracovni_uzarovost_2013.pdf

Statistika pracovní úrazovosti SÚIP za 1. pololetí letošního roku obsahuje **19 781 pracovních úrazů**, z toho 473 evidovaných pracovních úrazů se týká cizích státních příslušníků. Čtyřicet zraněných zaměstnanců, z toho jeden cizinec, svým zraněním podlehl a 664 zraněných zaměstnanců (z toho 30 cizinců) bylo hospitalizováno déle než 5 dnů.

Počet pracovních úrazů v jednotlivých krajích ČR v uplynulém pololetí podává tabulka vlevo.

Prevenici v bezpečnosti práce a bezpečnosti technických zařízení z hlediska jejich budoucího provozu zajišťují orgány inspekce práce také svou činností spojenou s posuzováním projektových dokumentací staveb a účastí na kolaudačních řízeních. V průběhu 1. pololetí roku 2014 oblastní inspektoráty práce posoudily celkem **928 projektových dokumentací staveb.**

Těžiště činnosti SÚIP však představuje výkon kontrolní činnosti. Během 1. pololetí 2014 bylo do databáze SÚIP připsáno **17 278 kontrol u zaměstnavatelů**. Za zjištěná porušení předpisů navrhly oblastní inspektoráty práce **pokuty v celkové výši 187.352.700,- Kč**.

Největší objem pokut – 123.349.000,- Kč – spadá na úsek kontrol na základě zákona o zaměstnanosti (součástí je kontrola nelegálního zaměstnávání). K úseku kontroly pracovních vztahů a podmínek se váží pokuty o objemu 45.224.200,- Kč a úsek bezpečnosti práce pak vykazuje pokuty ve výši 18.779.500,- Kč.

Případ zaměstnance v severních Čechách ukazuje, že ochota nezaměstnaných přijmout nelegální práci je stále dosti vysoká, stejně jako snaha o kamufláž této skutečnosti v případě kontroly. Inspektoři požadovali předložení občanského průkazu po pracovníkovi, který uvedl, že jej nemá, inspektorům i přivolaným příslušníkům Policie ČR se pak identifikoval jménem svého kolegy. Teprve po dotazu na jméno matky za svobodna přiznal, jak se skutečně jmenuje a dokonce předložil i občanský průkaz. Inspektorům byla dále předložena jeho dohoda o provedení práce podepsaná zhruba týden před kontrolou. Dotyčný však přiznal, že je evidován na úřadu práce, a proto se pokusil o výše popsané zastírací manévry. Úřad práce jeho evidenci potvrdil a s dotyčným bylo zahájeno správní řízení o sankčním vyřazení z evidence.

Z celkem **5 178 podnětů ke kontrole** podaných v uplynulém pololetí občany orgánům inspekce práce se jich 1 143 týká porušování zákona o zaměstnanosti, což zahrnuje také 996 podnětů s podezřením na výkon nelegální práce. Na potenciální porušování předpisů upravujících oblast pracovních vztahů a podmínek pak směřovalo 3 501 podaných podnětů a porušování předpisů upravujících oblast bezpečnosti práce se týkalo 534 podnětů podaných v 1. pololetí 2014.

Není-li si zaměstnanec jist, zda není zaměstnavatelem na svých právech krácen, může se také obrátit na orgány inspekce práce v rámci bezplatného **základního poradenství v intencích zákona o inspekcí práce**. Během letošního prvního pololetí poskytli inspektoři práce v rámci poradenství informace celkem **34 763 zájemcům**.

Tím, že se nepřišel informovat a poradit o tom, co nejlépe udělat, pochybil např. jiný zaměstnanec ze severních Čech. Částečně invalidní zaměstnanec má v pracovní smlouvě sjednanu ostrahu objektu, což vykonával již 7 let. Jelikož se však jeho zaměstnavatel rozhodl nadále tuto službu zajišťovat subdodavately, pracovní místo zrušil, ale dotyčnému zaměstnanci odmítl dát výpověď i odstupné a namísto toho jej převedl na jinou práci, která však neodpovídá zdravotnímu stavu zaměstnance. Ačkoli k převedení došlo pouze ústně a zaměstnanec s ním nesouhlasil, začal novou práci vykonávat z obavy, že by mu zaměstnavatel mohl vykazovat absence a získat tak důvod pro okamžité zrušení pracovního poměru. Tímto krokem však zaměstnanec své převedení v podstatě odsouhlasil. I v této situaci však zaměstnavatel stále není zbaven odpovědnosti přidělit zaměstnanci práci odpovídající jeho zdravotnímu stavu.

Pozn.: Údaje uvedené v této tiskové zprávě jsou platné k 11. 7. 2014.

Mgr. Ivona Foltisová
kancelář generálního inspektora

STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE
Kolářská 451/13
746 01 Opava
tel.: 950 179 101, fax: 553 626 672
e-mail: opava@suip.cz
www.suip.cz